

INFOLAPA Nr. 35/2021

LOSP AKTUALITĀTES

Šīs nedēļas LOSP aktivitātes:

LR Zemkopības ministrijas (ZM) Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes sēde

Trešdien, 15.septembrī, LOSP valdes priekšsēdētājs E.Treibergs un LOSP ģenerāldirektors G.Vilnītis piedalījās ZM Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvajā padomes sēdē, kurā tika apstiprināta ZM izstrādātā Kopējās Lauksaimniecības politika (KLP) 2023.-2027. gadam un Ieguldījumi materiālajos aktīvos (IMA) pārejas periodā 2022.gadā izstrādātās izmaiņas.

Siltumnīcām tika izdalīta atsevišķa aploksne 9 milj. EUR apmērā un nākošnedēļ kopā ar ZM tiks strādāts pie atlases kritēriju noteikšanas.

“Maxima mazumtirdzniecības kompass” pētījuma prezentācija Mazumtirdzniecības evolūcija Latvijā: no “akcijas preces” fenomena līdz mākslīgajam intelektam

Ceturdien, 16.septembrī, LOSP ģenerāldirektors G.Vilnītis un dalīborganizāciju pārstāvis J.Šolks piedalījās SIA “Maxima Latvia” organizētajā pasākumā “Maxima mazumtirdzniecības kompass, Latvijas Nacionālajā Bibliotēkā, Rīgā, kurā tika prezentēts pētījums Mazumtirdzniecības evolūcija Latvijā: no “akcijas preces” fenomena līdz mākslīgajam intelektam.

Klātesošiem bija iespēja klausīties, bet līdz jautājumiem netika. Pēc pasākuma LOSP ģenerāldirektors G.Vilnītis vienojās, ka oktobra sākumā LOSP tiksies ar Maxima Latvija vadību, lai izvērtētu 2020.gada Memoranda rezultātus un vienotos par turpmāko sadarbību. Bažas rada pētījuma (A.Kaktiņš) atziņa, ka pircējs 2021.gadā par 4% mazāk izvēlas Latvijas produkciju salīdzinājumā ar 2017.gadu. Jautājums: kāds iepirktais produkcijas apjoms no Latvijas ražotājiem ir mainījies attiecīgajos periodos. Skaidrosim tikšanās reizē. Tāpat LOSP ģenerāldirektors G.Vilnītis izteica priekšlikumu uz Latvijas izcelsmes pārtikas produktu cenu zīmes uzrādīt saimniecības nosaukumu. Kā arī izteica atzinību Maxima Latvija par aktivitātēm 5% PVN pārtikai.

Latvijas Darba Devēju Konfederācija (LDDK) Padomes sēde

Piektdien, 17.septembrī, LOSP ģenerāldirektors G.Vilnītis piedalījās LDDK Padomes sēdē, kurā piedalījies LDDK prezidents V.Gavrilovs bija aicinājis ikvienu interesentu. LDDK Padomes sēdē tika uzklauti Neatkarīgo ekspertu grupas priekšlikumi par valdības rīcības scenārijiem pieaugošas Covid-19 saslimstības apstākļos, ziņoja V. Vesperis PKC vadītāja vietnieks, ekspertu grupas vadītājs. Covid-19 pieauguma risku novērtējums un iespējamā rīcība, ziņoja K.Druvaskalns, Krīzes vadības padomes sekretariats un tika apspriesta LDDK pozīcija.

Nākamās nedēļas LOSP aktivitātes:

LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sanāksme par aizliegumu lietot pesticīdus apdzīvoto lauku māju tuvumā

Trešdien, 22.septembrī, LOSP deleģētie pārstāvji G.Gūtmanis un M.Gailīte piedalīsies VARAM sanāksmē par aizliegumu lietot pesticīdus apdzīvoto lauku māju tuvumā.

LR Zemkopības ministrijas (ZM) sanāksme par “traktortehniku”

Ceturdien, 23.septembrī, plkst. 9:30-10:30, LOSP valdes loceklis K.Melnis piedalīsies ZM organizētajā sanāksmē par “traktortehniku”.

Ņemot vērā, ka ZM saņem jautājumus no lauksaimniekiem, mežsaimniekiem, kuri ir neizpratnē, kāpēc no ārvalstīm iepirkta “traktortehnika”, kas vizuāli līdzīga „N” kategorijas kravas automašīnai, neregistrē Traktortehnikas un tās vadītāju valsts informatīvajā sistēmā, ZM nonāca pie secinājuma, ka ir nepieciešama saruna, lai vēlreiz pārrunātu šo jautājumu.

LOSP un ZM aicina uz tiešsaistes diskusiju, kas plānota šī gada 23.septembrī plkst. 9.30 – 10.30 MS Team platformā, lai kopā ar lauksaimniekiem, VTUA, ZM, Satiksmes ministriju un Ceļu satiksmes drošības direkcijas kolēģiem pārrunātu jautājumu par traktortehnikas, kas vizuāli līdzīga “N” kategorijas kravas automašīnai, reģistrāciju vienā vai otrā transportlīdzekļu reģistrā.

Ja lauksaimniekiem ir konkrēti jautājumi, ko vēlētos pārrunāt, tad tos, lūdzu, līdz sanāksei aizsūtiet uz e-pasta adresi Adris.Bumbuls@zm.gov.lv

Microsoft Teams meeting

Join on your computer or mobile app

[Click here to join the meeting](#)

[Learn More](#) | [Meeting options](#)

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP) aicina Jūs piedalīties mācībās "Kooperatīvu darbības attīstība, dažādošana un konkurētspējas palielināšana" š.g. 23. un 28.septembrī.

Mācību teorētiskā daļa 23.septembrī norisināsies Kuldīgā, Liepājas ielā 8, “Metro Coworking Kuldīga” telpās, savukārt, 28.septembrī - praktiskā daļa Kuldīgā, apmeklējot LPKS "Kuldīgas labumi" veikaliņu, tad došanās uz Pūri, kooperatīvu "Augļu nams" un noslēgumā Dundagas pienotavas apmeklējums.

Apmeklējot divu dienu mācības, tiks piešķirts apliecinājums par 16h mācību kursu noklausīšanos (8h teorija, 8h prakse).

DALĪBAI MĀCĪBĀS AICINĀM PIETEIKTIES līdz š.g.20.septembrim, zvanot pa tālr. 25445450 vai rakstot uz e-pastu: zane.jonaite@losp.lv

Uzmanību!!!

Apmeklējot APMĀCĪBAS, jāuzrāda negatīvs Covid-19 tests vai Covid-19 sertifikāts, kurš apliecina, ka apmeklētājs ir pabeidzis pilnu vakcinācijas kursu pret Covid-19 vai pārslimojis Covid-19 pēdējo 6 mēnešu laikā. Sertifikātu iespējams lejuplādēt vietnē www.Covid19sertifikats.lv.

Apmeklējot apmācības, OBLIGĀTI jāuzrāda personu apliecinošs dokuments un derīgs sertifikāts.

Vairāk informācija par mācību programmu un pieteikšanos šeit:

<http://www.losp.lv/node/6626>

Biznesa konference “PĀRTIKA UN LAUKSAIMNIECĪBA 2022”

Ceturdien, 23.septembrī, LOSP valdes loceklis J.Irbe un dalīborganizāciju pārstāvji J.Šolks un A.Ērliha piedalīsies biznesa konferencē “PĀRTIKA UN LAUKSAIMNIECĪBA 2020”.

Vairāk informācija par konferenci pieejama šeit:

<https://www.registreties.lv/partika-un-lauksaimnieciba>

LOSP DALĪBORGANIZĀCIJU AKTIVITĀTES

Latvijas meža īpašnieku biedrība

Latvijas meža īpašnieku biedrība (LMIB) projekta "Izglītojoša satura izstrāde meža īpašniekiem" ietvaros veido tiešsaistes semināru ciklu par dažādām meža īpašniekiem aktuālām tēmām vietnē www.mezaipasnieki.lv.

Līdz šim LMIB ir notikuši semināri par dažādām meža īpašnieku saistošām tēmām - ātraudzīgo koku sugu audzēšanu, jaunaudžu kopšanu un arī par dažādu sēņu radītajiem bojājumiem kokiem mežā. Tāpat ir izveidots izglītojošs mācību materiāls par dažādiem rīkiem datu iegūšanā, apskatot piemēram QGIS lietošanu savā meža īpašumā, kā arī sniegts ieskats par mežistrādes iespējām.

Tuvākie tiešsaistes semināri:

23. septembrī, plkst. 16:00 plānots seminārs "Upmalu mežu apsaimniekošana".

Semināru vadīs Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava” zinātniskais darbinieks Mārcis Saklaurs.

7. oktobrī, plkst. 15:00 tiks organizēts seminārs "Bērzu audzēšana - selekcija, apmežošana, kopšana". Seminārā savus ziņojumus sagatavojuši SIA "Ļatvijas Finieris Mežs" valdes priekšēdētājs Agris Meilerts un Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava” pētnieks Arnis Gailis.

Oktobra beigās LMIB tiešsaistes seminārā par netradicionālo koku sugu audzēšanu varēs izzināt piemēram par koksnes ķirša, liepu un kļavu audzēšanu. Līdz šī gada beigām plānoti arī semināri par meža meliorāciju, kā arī par meža vērtības noteikšanu un cirsmu izsoli.

Noskaitīties semināru video ierakstus, kā arī sekot līdzi kalendāram un pieslēgties tiešsaistes semināriem iespējams www.mezaipasnieki.lv

Gaļas liellopu audzētāju biedrība

Septembra otrajā pusē, 21. un 22. septembrī notiks “Gaļas liellopu audzētāju biedrība” (GLAB) organizētās mācības “Kvalitatīva liellopu gaļa”.

Mācību praktiskā daļa notiks saimniecībā SIA Lizagro (Rencēnu pagasts, Burtnieku novads) un SIA Terūna (Matīšu pagasts, Burtnieku novads). Teorijas daļa notiks Līzdēnu bibliotēkas telpās (Rencēnu pagasts, Burtnieku novads).

Lektors- Inga Platpīre un Inga Muižniece.

Apmeklējot divu dienu mācības, pārraugiem kā ierasts tiks piešķirtas 16h (8h teorija, 8h prakse).

Dalībai mācībās aicinām pieteikties, zvanot pa tālr. 28628983 vai rakstot uz e pastu: info@glab.lv.

Līdzmaksājums par dalību divu dienu mācībās ir 13.00 EUR mazajām saimniecībām un mežsaimniecības pakalpojumu uzņēmumiem, kam pēdējā noslēgtā gada apgrozījums nepārsniedz 15 000 EUR, un meža zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem ar meža zemes platību līdz 50 hektāriem. Pārējiem līdzmaksājums sastāda 65.00 EUR.

Pieteikšanās obligāta, dalībnieku skaits ierobežots (grupā max 20 cilvēki). Visiem, kuri būs apmeklējuši vismaz 75%, tiks izsniegts apliecinājums.

Pirms apstiprināsim Jūsu reģistrāciju, lūgums aizpildīt un elektroniski atsūtīt Mācību dalībnieka reģistrācijas veidlapu (pielikumā).

Papildus aicinām atsūtīt skanētus arī citus saistošus dokumentus, kas pierāda Jūsu iesaisti nozarēs (lauksaimniecības un pārtikas ražošanas nozare vai pārtikas ražošanas nozare vai mežsaimniecības nozare).

Kā saistošie dokumenti var būt, piemēram, Zemesgrāmata, kas apliecina, ka Jūsu īpašumā ir lauksaimniecības zeme, mežs; EPS izdruka, ja Jūs 2019.gadā esiet pieteicies platību maksājumiem; saimnieciskās darbības veicējiem D3 veidlapas kopija; juridiskām personām gada pārskata kopija; uzņēmuma (z/s) darbiniekiem izziņa par to, ka strādā uzņēmumā (darba līgums nav jāiesniedz), par ģimenes locekļiem -skaidrojumu ieraksta Mācību dalībnieka reģistrācijas veidlapā sadaļā Piezīmes – radniecības saistību ar uzņēmuma īpašnieku, kā arī informāciju par to, ka klausītājs ir iesaistīts uzņēmuma saimnieciskajā darbībā un ir kopīga mājāsaimniecība. Vērtētājiem un pārraugiem - sertifikāta kopija.

Mācību dalībniekiem jāuzrāda Covid-19 sertifikāts, kurš apliecina, ka mācību dalībnieks ir pabeidzis pilnu vakcinācijas kursu pret Covid-19 vai pārslimojis Covid-19 pēdējo 6 mēnešu laikā. Sertifikātu iespējams lejuplādēt vietnē www.Covid19sertifikats.lv.

Vairāk informācija pieejama GLAB mājas lapā: <https://www.glab.lv/lv/jaunumi/19-macibas-kvalitativa-liellopu-gala/>

Siera klubs

Siera klubs aktivitātes septembrī:

16.septembrī seminārs jaunajiem pavāriem "Meistara diena "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā.

21.septembrī seminārs "Meistara diena "Kuldīgas tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā.

28.septembrī seminārs "Meistara diena "Kandavas Lauksaimniecības tehnikumā.

30.septembrī seminārs "Ogres tehnikumā".

Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija

Lauksaimniecības un meža zinātņu nozares rezultāti un ieceres

Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) 2021. gada 10. septembrī notika **Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (LLMZA) kopsapulce**. Ziņojumus sniedza LLMZA prezidente akadēmiķe Baiba Rivža, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" direktors akadēmiķis Aivars Bērziņš, Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) Lielās medaļas laureāte 2020. gadā akadēmiķe Edīte Kaufmane, konkursa "Sējējs" nominācijas "Zinātne praksē un inovācijas" pretendente 2021. gadā Dzintra Dēķena. Tika apbalvoti jauno zinātnieku konkursu uzvarētāji, piedaloties Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājam Andrim Rāviņam, Attīstības finanšu institūcijas "Altum" Zemgales reģiona vadītājai Mārītei Lazdiņai, LLU rektorei akadēmiķei Irīnai Pilverei. Kopsapulcē arī tika pasniegti 2020. gadā ievēlēto LLMZA locekļu diplomu, apspriestas un izvirzītas jaunas īsteno, ārzemju un goda locekļu kandidatūras.

Dalībnieki puda lielu gandarījumu par iespēju viedierīču "mazos lodziņus" aizvietot ar tikšanos klātienē, pateicoties aktīvajai vakcinācijai. LZA prezidents akadēmiķis Ivars Kalviņš neklātienē uzrunā uzteica zinātniekus par šo sociāli atbildīgo rīcību un sniegto paraugu sabiedrībai, kā arī vēlēja vistiešāko līdzdalību valsts inovatīvas tautsaimniecības un augstākas produktivitātes mērķa sasniegšanā. Latvija starptautiski tiek vērtēta vairs tikai kā topošs inovators, kurpretī Igaunija – kā spēcīgs inovators un Lietuva – kā mērens inovators.

Darba un sadarbības formu diversifikācija

LLMZA strādā ciešā sadarbībā ar LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļu, LLU, Zemkopības ministriju (ZM), Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP), Latvijas Lauksaimniecības zinātnisko iestāžu direktoru padomi (LLZIDP), kā arī ar Ziemeļvalstu Lauksaimniecības zinātnieku asociāciju (NJF) un Eiropas Lauksaimniecības pārtikas un dabas zinātņu akadēmiju (UEAA). Novērtējot sadarbības spēku un nozīmi, ZM pārstāvis Edvards Ratnieks uzsvēra, ka lauksaimniecības un meža zinātne arī turpmāk var rēķināties ar atbalstu. LOSP valdes priekšsēdētājs Edgars Treibergs izcēla LLMZA sadarbību ar nozares zinātniskajiem institūtiem un ikgadējās lauku skates, konkursa "Sējējs" balvu pretendentu izvērtēšanu. LZA viceprezidents akadēmiķis Ojārs Spārītis akcentēja, kā nozarē sinerģiski savienojas un mijiedarbojas apakšnozares, bet viens no uzdevumiem ir uzlabot sabiedrības izpratni par lauksaimniecībā, mežā notiekošo un panākt, piemēram, lai urbānais cilvēks neatstāj atkritumus sēņu mežā.

Darba un sadarbības formu diversifikācijas jeb dažādošanas ilustrācijai Baiba Rivža iepazīstināja ar aktualitāti, ka LLMZA ir parakstījusi nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandu, gūstot iespēju piedalīties Memoranda padomes darbā un arī ar šāda kanāla palīdzību paust viedokli un uzrunāt valsts pārvaldes iestādes, iesaistīties Aktīvo iedzīvotāju fonda rīcības projektu konkursā, aktuālu un steidzamu interešu pārstāvības iniciatīvu īstenošanai pretendējot uz finansējumu līdz 10 tūkstošiem eiro.

Apjomīgu LLMZA darba daļu veido iesaiste valsts pētījumu programmu (VPP) projektos. Sadarbībā ar Latvijas Universitāti (LU) un LLU īstenotā projekta “reCOVēry” rezultātā ir izdotas 2 monogrāfijas – “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” (LLU) un “Latvijas tautsaimniecība pandēmijas ēnā un pēckrīzes izrāviena iespējas” (LU). Savukārt projekta “Interframe-LV” (līdzās minētajiem dalībniekiem tajā iesaistīti arī Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) pētnieki) rezultātu apkopojums par Latvijas tautsaimniecības un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību monogrāfijā pašlaik vēl top. Kā forma plašākas sabiedrības iepazīstināšanai ar nozīmīgos zinātniskos forumos prezentētiem projektu un pētījumu rezultātiem tika ieteikta rezolūciju veidošana un izsūtīšana dažādām institūcijām un organizācijām. Tā, piemēram, šāda rezolūcija tapa pēc LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes (ESAF) šī gada maijā organizētās starptautiskās konferences “Ekonomikas zinātne lauku attīstībai”, kurā plaši tika prezentēti arī projektu “Interframe-LV” un “reCOVēry” rezultāti un kurā piedalījās dalībnieki no 12 valstīm ar mērķi iepazīt jaunākās zinātniskās atziņas par: aprites ekonomiku, pārtikas un izejmateriālu piegādes ķēdēm, integrētu un ilgtspējīgu reģionālo izaugsmi, uzņēmējdarbību laukos, jaunām dimensijām sabiedrības attīstībā.

Starptautiskās sadarbības kontekstā Baiba Rivža aicināja aktīvāk izmantot Ziemeļvalstu Lauksaimniecības zinātnieku asociācijas (šobrīd vadošā valsts Gruzija) platformu. LLU ir aizsākusi sērijveida seminārus, īpaši savu doktorantu līdzdalībai, bet iespējas iepazīstināt ar pētījumu rezultātiem plašu auditoriju ir arī citiem pētniekiem Latvijā, aizsūtot kopsavilkumus *NJF* ievietošanai mājas lapā. LLMZA turpina piedalīties Eiropas pētniecības telpas sadarbības tīkla *ERA-Net* (*European Research Area Network*) projektā “ForestValue”, kā arī projektā “DISARM” (“Disseminating Innovative Solutions for Antibiotic Resistance Management”).

Gatavojoties iesaistei VPP nākamajā plānošanas periodā, LLMZA ir piedalījies RIS3 jeb viedās specializācijas stratēģijām veltītās VPP “Zināšanu ietilpīga ekonomika” (2022–2026) virzienu izstrādē. Mērķis ir ilgtspējīga un vieda dabas resursu izmantošana, radot jaunus tehnoloģiskos risinājumus nozares dažādās jomās: augu un dzīvnieku audzēšana, pārstrāde, blakusproduktu izmantošana; inovatīvi produkti un tehnoloģijas ar augstu komercializācijas potenciālu no koksnes, citas augu izcelsmes biomasas, to komponentiem un citiem atjaunojamo un reciklējamo izejvielu resursiem; u. c.

Studentu / jauno zinātnieku konkursos Jelgavas pilsētas domes balvas saņēma: Vineta Cukura (zin. vad. Dr. oec. Aina Muška) (2021); Krista Klints (zin. vad. Dr. oec. Aina Dobeļe) (2020). Attīstības finanšu institūcijas “Altum” balvas saņēma: Gita Leivalde (zin. vad. Dr. silv. Andis Lazdiņš) (2021); Ieva Blumberga (zin. vad. Dr. agr. Daina Jonkus) (2020).

Svarīgi izvērtēt progresu

Aizvadītajā vasarā LZA īstenā locekļa diplomu saņēmušais “BIOR” direktors, arī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*European Food Safety Authority, EFSA*) valdes loceklis un valdes priekšsēdētāja p. i., Aivars Bērziņš dalījās pieredzē par institūta zinātnisko darbību un tās starptautisko novērtējumu. Institūta kopējo darbību raksturojošie rādītāji ir: 1 miljons laboratorisko izmeklējumu gadā; 15 miljoni ūdeņos izlaistu zivju mazuļu gan pētniecības, gan valsts resursu atražošanas programmās; 300 akreditētu analītisko metožu; ap 12 tūkstošiem sadarbības partneru un klientu; personāls, t. sk. eksperti, pētnieki, zinātniskais un administratīvais personāls, 2021. gadā izaudzis jau virs 500 darbiniekiem. Palielinājies īstenoto projektu skaits – no 25 (2015. gadā) līdz 37 (2020. gadā). Kartē iezīmētās “BIOR” Zivju resursu pētniecības departamenta pētījumu vietas cieši cita pie citas noklāj visu Latviju un tai piegulošās ūdenstilpes. Lai darbs ritētu sekmīgi, visiem jādarbojas kā vienam mehānismam, kas nozīmē ne tik raito daļu “ieeļļošanu” ar nepieciešamo atbalstu.

Direktors izcēla institūta filozofijas maiņu augstākai zinātniskā darba kultūrai, t. sk. stimulējošo pieeju starptautisko zinātnisko publikāciju veidošanā un labākas citējamības panākšanā, zinātnisko rakstu radīšanu pārvēršot par ikdienas darba daļu un ieviešot papildu samaksu par kvalitāti. Tāpat zinātniskajā darbībā tiek izmantots princips, ka – “Mazāk ir vairāk” / “Less is more”. Tas nozīmē, ka jebkurš ieguldījums (kaut vai nelielais zinātnes bāzes finansējums) ir jāizmanto maksimāli lietderīgi un jāsasniedz konkrēts rezultāts, turklāt ar atdevi nozarei, Latvijas vārdam pasaulē. Tas notiek tad, kad zinātniskās atziņas spēj sasniegt dzirdīgas ausis, kā “BIOR” pētījumi par Āfrikas cūku mēri ietekmējuši Eiropas Komisijas pieejas un lēmumus attiecībā uz vakcīnas izstrādi un kontroles stratēģiju. No svara ir ne tikai radītais produkts vai tehnoloģijas, bet izplatītas un pamanītas zināšanas, kas maina procesus, attieksmi.

Nākotnes izaicinājums institūtam, zinātnei kopumā ir – kā kvalitatīvi stāties pretī nezinātniskiem viedokļiem (kā, piemēram, saistībā ar Covid-19 vīrusa pandēmiju). Ir jāattīsta zinātniskā riska novērtējuma un pētniecības komunikācija. Attiecībā uz Covid-19 pētniecību ļoti būtiska ir multidisciplināra pieeja, t. sk. nākotnes pandēmiju ierobežošanai un novēršanai. “BIOR” veiktie pētījumi projektā “reCOVeRY” ļauj secināt, ka vīruss notekūdeņos parādās jau 5 dienas pirms slimnieku skaita strauja pieauguma pilsētā, un dod iespēju identificēt saslimšanas pieauguma vietu, veikt lokālus drošības pasākumus.

Par “BIOR” starptautisko novērtējumu, kas ir augsts – institūta darbība atzīta par stabilu un izcilībā balstītu, Aivars Bērziņš tomēr neslēpa vilšanos: nozīmīgais progress palicis nenovērtēts. Bet ir gūta ceļa karte turpmākajam darbam un attīstībai, pašiem ir gandarījums. Turklāt starptautiskie eksperti ir norādījuši, ka zinātniskajai institūcijai ir jāpalielina bāzes finansējums, jo tas ir nozīmīgs kā ceļa locītava – Latvijā diemžēl trauksla...

Garšīgi, skaisti un tautsaimnieciski zinātniskā darba rezultāti

LLU Dārzkopības institūta vadošajai pētniecei Edītei Kaufmanei LZA Lielā medaļa tika piešķirta par ieguldījumu dārzkopības zinātnes un komercaugļkopības attīstībā un popularizēšanā. Kopsapulcē balvas laureāte pastāstīja, ko ietver šis formulējums un 40 darba gadi augļkopības zinātnē, turklāt visi aizvadīti vienā darba vietā, laika gaitā tikai mainījušies zinātniskās iestādes nosaukumi un ieņemamie

amati tajā – gandrīz 20 gadus kā direktorei izdevies izveidot mūsdienīgu zinātnisko institūciju. “Augļkopības zinātnē rezultāti nāk lēni un mētāšanās neder”, zinātniece pamatoja, kāpēc ir gandarīta, ka nav nācies mainīt darbavietas. Zinātniskā darba un rezultātu augšgalā ir plūmju, aprikožu un krūmcidoniju selekcija, attīstot plūmju audzēšanas tehnoloģijas, šķirņu/potcelmu kombinācijas, krūmcidoniju audzēšanas un pavairošanas tehnoloģijas, augļaugu citoembrioloģijas metodi u. c. Latvijā 2012. gadā pirmā Eiropā reģistrēta krūmcidoniju (kā augļauga) šķirne ‘Rasa’. Bijis aizkustinoši ieraudzīt kāda audzētāja zinātniecei institūtā atstātu medus burciņu ar uzrakstu “Krūmcidoniju krustmātei”.

Augļkopības zinātnisko atziņu ieviešanai tautsaimniecībā ir izveidotas grāmatas, diski, augļkopības elektroniskie žurnāli, materiāli ir ievietoti institūta mājas lapā, katrs var uzzināt, kā veidot vainagu, un pārējās gudrības. Nozarē nav citu tik zinošu konsultantu. Dārzkopības zinātnisko rezultātu un inovāciju popularizēšana plašam sabiedrības lokam notiek arī no japāņiem noskatītajos Ķiršu ziedēšanas svētkos (“Mūsu ķirši zied tikpat skaisti!”), Ābolu festivālā (Edīte Kaufmane līdzās Ministru kabineta balvai un citām nozīmīgām atzinībām ir saņēmusi arī augļkopības nozares augstāko apbalvojumu – Ābolu ordeni), augļu izstādēs dažādos Latvijas novados u. c. pasākumos. Pandēmijas dēļ pērn un šogad nenotika iecienītie Ceriņu koncerti, taču zinātniece bija apņēmīga: “Dziedāsim maskās, bet koncerti atkal būs!”

Sagatavoja **Ausma Mukāne**

Lauku Ceļotājs

"Mājas kafejnīcu dienas" visā Latvijā – no jūlija līdz oktobrim

Šogad no jūlija līdz oktobrim dažādās vietās Latvijā – kopā 32 reģionos – notiek “Mājas kafejnīcu dienas”. “Mājas kafejnīcu dienās” novadi, pagasti, pilsētas un ciemi aicina apmeklētājus izbaudīt vietējo kulināro piedāvājumu, iepazīstot arī to vietējo lauku dzīvesveidu, tradīcijas un kultūru. Šajās dienās savas durvis ikvienam apmeklētājam ver gan esoši ēdināšanas uzņēmumi – kafejnīcas, restorāni, krodziņi, viesu mājas –, gan saimniecības un vietējie iedzīvotāji, kas ikdienā nenodarbojas ar ēdināšanu vai viesu uzņemšanu, bet šajā dienā pārvēršas par kafejnīcām – atver savas mājas un sētas, lai cienātu viesus ar sava novada vai ģimenes īpašajiem ēdieniem. Vairāk informācija par “Mājas kafejnīcu dienu” reģioniem, datumiem un piedāvājumiem: www.majaskafejnicas.lv.

“Mājas kafejnīcu dienu” ideja ir aizgūta no Igaunijas, kur šādas dienas notiek jau vairākus gadus un dažādos reģionos, un šis gads nav izņēmums. Ar “Mājas kafejnīcu dienu” piedāvājumiem Igaunijā ir iespējams iepazīties šeit: www.maainfo.ee/kohvikutepaevad.

Projekts "Lauku dzīvesveids – Pievilcīgu lauku dzīvesveida galamērķu radīšana" tiek realizēts ar Eiropas Savienības un Eiropas Reģionālās attīstības fonda Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam atbalstu.

Šī informācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Asnāte Ziemeļe
LLTA „Lauku ceļotājs”
T: 29285756

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA

14.09.2021

Paplašināts atbalsta pretendentu loks apakšpasākumam “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”

Valdība otrdien, 14. septembrī, apstiprinājusi Zemkopības ministrijas (ZM) sagatavotos grozījumus noteikumos par valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtību lauku attīstībai apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”, lai paplašinātu atbalsta pretendentu loku un vienkāršoto izmaksu piemērošanu projekta sagatavošanas un vispārējās izmaksas.

Turpmāk uz atbalstu apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” varēs pretendēt arī uzņēmēji ar saimnieciskās darbības apgrozījumu no 70 000 līdz 150 000 eiro noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas, jo pašreizējā ekonomiskajā situācijā atbalsts nepieciešams uzņēmējdarbības pārstrukturizācijai, dažādojot uzņēmējdarbību un attīstot to.

Pēc noteikumu stāšanās spēkā atbalsta pretendentiem vairs nebūs jāsniedz būvniecības dokumentācija, ja tā ir pieejama Būvniecības informācijas sistēmā.

<https://www.zm.gov.lv/zemkopibas-ministrija/presei/paplasinats-atbalsta-pretendentu-loks-apakspasakumam-darbibu-istenosan?id=12479>

Nākamā nedēļa Zemkopības ministrijā

Pirmdien, 20. septembrī, Zemkopības ministrijas (ZM) speciālisti tiešsaistē piedalīsies Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Lauksaimniecības komitejas īpašās sesijas neformālā sanāksmē, kurā pārrunās iespējamus rezultātus PTO lauksaimniecības sarunām ministru 12. konferencē. Sākums pulksten 10.00.

No pirmdienas līdz trešdienai, no 20. līdz 22. septembrim, ZM speciālisti piedalīsies EK Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas (PAFF) sēdē, kurā izskatīs iesniegumus dzīvnieku barības piedevu reģistrācijai un pārreģistrācijai. Sākums visas dienas pulksten 10.00.

No pirmdienas līdz nākamās nedēļas trešdienai, no 20. līdz 29. septembrim, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies EK organizētajos “*Better training for safer food*” (BTSF)ursos par Dzīvnieku veselības tiesību aktu - tvērumu, pakārtotajiem tiesību aktiem, piemērošanu, u.c. Sākums visas dienas pulksten 9.30.

Otrdien, 21. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) Ģenētisko resursu komisijas sēdē par bioloģisko daudzveidību pārtikai un lauksaimniecībai un globālās bioloģiskās daudzveidības satvaru pēc 2020. gada. Īpaša uzmanība tiks pievērsta lauksaimniecības un pārtikas nozares lomai jaunās politikas sistēmas īstenošanā. Sākums pulksten 10.10.

Otrdien, 21. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies EK Tirgus kopējās organizācijas (TKO) komitejas sēdē, kurā diskutēs par tirgus situāciju augļu un dārzeņu sektorā. EK iepazīstinās ar gada ziņojumu par ražotāju organizācijām. Sākums pulksten 10.15.

Otrdien, 21. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies EK Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) novērtēšanas darba grupā, kurā turpināsies diskusijas par KLP stratēģisko plānu izstrādi un vadlīnijām. Sākums pulksten 11.00.

Otrdien, 21. septembrī, ZM speciālisti piedalīsies Eiropas Padomes FAO jautājumu darba grupā. Sanāksmes laikā tiks pārrunāta gatavošanās ANO Pārtikas sistēmu samitam, kā arī notiks gatavošanās FAO Pārtikas nodrošinājuma komitejas 49. sesijai, kas norisināsies no 11. līdz 14. oktobrim un FAO Eiropas Lauksaimniecības komisijas 42. sesijai, kas norisināsies no 20. līdz 22. oktobrim. Sākums pulksten 11.00.

Trešdien un ceturtdien, 22. un 23. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sanāksmē “Bioloģiskā ražošana un pārtika 2021”, kurā diskutēs par bioloģiskās lauksaimniecības un vairumtirdzniecības uzņēmumu kontroli, bioloģisko un konvencionālo uzņēmumu nodalīšanas kontroli, sēklu, pavairojamā materiāla un vispārējām prasībām lauksaimniecības dzīvnieku turēšanā u.c.

Sākums abas dienas pulksten 9.00.

Trešdien, 22. septembrī, ZM eksperti tiešsaistē piedalīsies apvienotajā EK Tiešo maksājumu ekspertu un EK Lauku attīstības darba grupā, kurā diskutēs par 2022. gada tiešo maksājumu budžetu un “Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījuma zālājiem” piemērošanu no 2023. gada.

Sākums pulksten 11.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM eksperti tiešsaistē piedalīsies EK Tirgus kopējās organizācijas (TKO) komitejas sanāksmē, kurā runās par tendencēm lopkopības produktu (piena, gaļas, olu) tirgū dalībvalstīs un programmas “Piens un augļi skolai” īstenošanu.

Sākums pulksten 10.30.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies Valsts Lauku tīkla sekretariāta rīkotā konferencē “Lauksaimniecības zināšanu un inovāciju sistēma AKIS”, kurā runās par praktiski lietojamiem lauksaimniecības zināšanu risinājumiem un to izmantošanu.

Sākums pulksten 11.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM eksperti tiešsaistē piedalīsies EP starptautisko vides jautājumu darba grupas (WPIEI) un lauksaimniecības, mežsaimniecības un zemes izmantošanas kontaktgrupas (AFOLU) sanāksmē, kurā izskatīs un sagatavos ES dalībvalstu kopējo pozīciju, gatavojoties ANO Klimata pārmaiņu (COP26) konferencei, kas norisināsies Glāzgovā no 31. oktobra līdz 12. novembrim.

Sākums pulksten 11.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies EK darba grupā par sēklām un pavairojamo materiālu lauksaimniecībā, kurā diskutēs par atvieglotām prasībām bioloģisko šķirņu reģistrācijai, augu pasu lietošanas uzņēmumiem, ES šķirņu jauno IT sistēmu.

Sākums pulksten 11.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM speciālisti tiešsaistē piedalīsies “RemTech Europe” rīkotā rīkotajā starptautiskā konferencē par zemes un ūdens jaunākajām tehnoloģijām, kurā dažādas pasaules valstis dalīsies pieredzē, kā sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Sākums pulksten 12.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM speciālisti piedalīsies Izglītības un zinātnes ministrijas organizētā konferencē darba ar jaunatni veicējiem. Konferences mērķis - pulcēt dažādas iesaistītās puses jaunatnes politikas veidošanā un īstenošanā, lai attīstītu kopīgu redzējumu jaunatnes politikā, veicinātu sadarbību turpmāko jaunatnes politikas prioritāšu un mērķu sasniegšanā.

Sākums pulksten 10.00.

Ceturtdien, 23. septembrī, ZM speciālisti piedalīsies ANO Pārtikas sistēmas tiešsaistes samitā. Samita mērķis ir pasaules mērogā paplašināt un padziļināt izpratni par to kā pārveidot un uzlabot pārtikas sistēmas ("No lauka līdz galdam" stratēģija), lai tās kļūtu ilgtspējīgākas, kā arī panākt rīcību un izmērāmu progresu ceļā uz Ilgtspējīgas attīstības dienaskārtību 2030. gadā.

Vairāk informācijas [ŠEIT](#).

Sākums pulksten 16.00.

Piektdien, 24. septembrī, ZM speciālisti piedalīsies Norvēģijas finanšu instrumenta projekta "Ilgtspējīgas augsnes resursu pārvaldības uzlabošana lauksaimniecībā" starptautiskā (E2SOILAGRI) atklāšanas konferencē. Konferencē dalībnieki tiks iepazīstināti ar trīs videi un klimatom nozīmīgiem projektiem. Vairāk informācijas [ZM mājas lapā](#).

Pasākums notiks gan attālināti, gan klātienē Latvijas Universitātē, Raiņa bulvārī 19, Rīgā. Sākums pulksten 10.00.

Piektdien, 24. septembrī, ZM speciālisti piedalīsies cūkkopības nozares profesionāļu dienā "Nozares izaicinājumi un iespējas „ES Zaļais kurss”". Pasākuma programmā iekļauti jautājumi par Pasaules un Eiropas tendencēm cūkgaļas nozarē, bioloģiskās cūkkopības ekonomiskajiem aspektiem u.c. Vairāk informācijas [ŠEIT](#).

Pasākums notiks Kandavas novada Kalnmuižas pilī. Sākums pulksten 10.00.